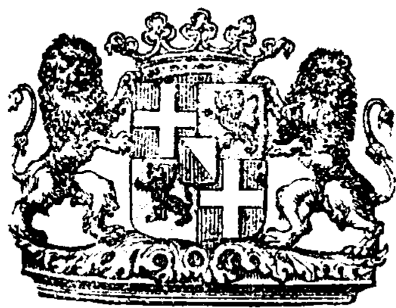
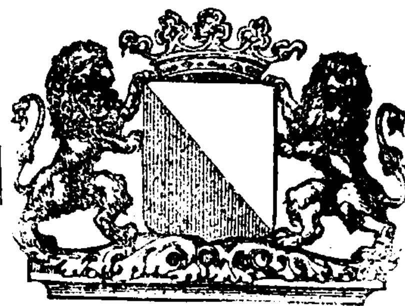
A°. 1860. N°. 30.

ZATURDAG 4 FEBRUARIJ.

UTRECHTSCHE PROVINCIALE EN STADS-COURANT

Algemeen Advertentie-Blad.

UTRECHT, Zaturdag 4 Februarij.

Een telegram, dat we gister nog onder Londen opnamen, en een nader uit Parijs, bevestigt, wat we gister op deze plaats mededeelden, dat de beide Westmagten te Turijn den wensch hebben te kennen gegeven, dat Sardinië door het feitelijk aansluiten van Midden-Italië aan Sardinië de beslechting van het vraagstuk, dat zoolang reeds de aandacht der wereld bezig hield, verhaaste. De *M. Post* wil, dat de volksvergaderingen daartoe eene laatste stemming uitbrengen, en de *Pays* dat het algemeen stemregt de laatste beslissing brenge. Een telegram van *heden morgen* doet zien, dat het denkbeeld van Engeland in deze zegeviert.

Intusschen twijfelt men niet aan de goedkeuring door de natie aan de aansluiting te verleenen, en hoopt men daardoor alle moeijelijkheden te boven te komen. Of daarom de Fransche troepen zoo spoedig N. Italie en Rome zullen verlaten is niet denkelijk, hoezeer Engeland daarop schijnt aan te dringen. Over 't geheel ziet lord *J. Russell* de zaken anders niet ernstig in, en wat hij daaromtrent eergister avond in het Parlement heeft gezegd, naar men hieronder zien kan, moet wel strekken, om de onrust, een weinig te verminderen, die nog in vele gemoederen heerschte, en die van niet minder droomde, dan van een nieuwen oorlog in 't voorjaar. Niemand verlangt dien; daarentegen wordt er berigt, dat Oostenrijk, Frankrijk en Sardinië, elk voor zich, alles zullen doen wat mogelijk is, om een eventuëlen strijd te voorkomen, die voor niemand voordeelen zou kunnen opleveren, in overeenstemming met de te wachten nadeelen. Zelfs Frankrijk vermindert zijn kontingent, gelijk een telegram van *heden morgen* berigt.

Wat zal er nu van de aanhechting van Savoye en Nizza worden, die Frankrijk wenscht, en van welke gewesten de afstand door Sardinië toegezegd is, als Italië vrij werd tot aan de Adriatische zee? Die laatste voorwaarde is niet vervuld, en het regt is dus verspeeld. Daarbij is Engeland niet geneigd, die uitbreiding van Frankrijk goed te keuren, en zelfs Sardinië schijnt er niet toe geneigd, Savoije en Nizza thans prijs te geven. Ofschoon de Fransche pers nu die zaak nog met warmte blijft bespreken, mag men daarom hopen en zelfs verwachten, dat men de verwezentlijking vooreerst nog zal uitstellen.

Omtrent Rome verneemt men niets naders, dan dat er de gemoederen zeer verontrust blijven, zoowel in de stad als in de provinciën. Aan toegeven denkt de Paus echter nog niet; dat zou thans ook weinig strooken met zijn karakter, dat wel meerendeels zwak en besluiteloos is, als het de beoordeeling van nieuwe zaken geldt, maar dat van geen inwilligen schijnt te weten, wanneer eens een besluit door hem is genomen, dat hij soms schijnt prijs te geven voor gegronde redeneringen, maar waarop hij dan later toch weder terugkomt.

In Frankrijk verzamelt de oppositie hare krachten, door alle kleuren en opiniën tot één denkbeeld te brengen: tegenstand tegen het Napoleonisme. Men beweert, dat er reeds 80 leden van 't Wetgevend ligchaam tot die oppositie zouden behooren. Zij boezemt der regering echter nog weinig vrees in. — Ook het kabinet van lord *Palmerston* zal, hoopt men, over de bezwaren zegevieren, die de Ultramontanen het willen in den weg brengen; lord *Derby* moet zelf begrijpen, dat die tegenstand niet mag geschraagd worden, en zou dus thans geneigd zijn geene oppositie tegen het bewind te voeren. Hoe intusschen de minister van financiën er in zal slagen de *income tax* in 't volgend jaar af te schaffen, begrijpt men nog niet; en toch zal de natie dat zeer verlangen.

Terwijl het Pruissische kabinet in de Tweede Kamer de meerderheid op zijne zijde heeft, ontmoet het een hevigen tegenstand in de Eerste Kamer. Dit is onlangs vooral gebleken in de behandeling der wet op het huwelijk, waarop een amendement is aangenomen, hetwelk de minister met kracht bestreden heeft, omdat het aandruischte tegen het in het ontwerp aangenomen beginsel. Dat dit gebrek aan overeenstemming tusschen de regering en de Eerste kamer tot ernstige verwikkelingen kan leiden, behoeft niet gezegd te worden; hier en daar is dan ook reeds aangedrongen op eene wijziging van de organisatie dier Kamer, daar eene ontbinding niet zou baten.

De sinds gister ontvangen **telegrafiesche depeches** laten wij hieronder volgen:

Turijn, Vrijdag. Eenige Piemonteesche hoofdofficieren zijn naar Bologna vertrokken, ten einde aldaar de korpsen artillerie, kavallerie en genie der centraal-Italiaansche armee te organiseren.

De *Catholico* te Genua is in beslag genomen. De arrestatiën te Venetië worden nog voortdurend op groote schaal voortgezet. Er heerscht aldaar eene algemeene konsternatie.

Londen, Vrijdag. De geruchten betreffende het zenden van versterkingen aan de troepen in Hongarije en Italië zijn van allen grond ontbloot.

Londen, Vrijdag. Lord *John Russell* heeft op eene interpellatie in de zitting van het Lagerhuis geantwoord, dat de Britsche regering, na vruchteloos alle pogingen te hebben aangewend om den oorlog in Marokko te voorkomen, sedert den aanvang der vijandelijkheden aldaar de striktste neutraliteit had in acht genomen. Voorts verklaarde hij, dat er bij de regering geene berigten waren ontvangen omtrent buitengewone toerustingen in Frankrijk, evenmin als van een plan der Fransche regering, om tegen het voorjaar eene armee van 600,000 man op den voet van oorlog te brengen, hetwelk trouwens, naar zijne meening, zich ook moeijelijk zou laten verklaren, nadat nu zoo kort geleden de vrede was geteekend.

De regering had thans, zeide hij verder, van het kabinet van Turin de verzekering ontvangen, dat het alles zou doen om het weder uitbreken van den oorlog te verhinderen; terwijl Frankrijk evenmin een nieuwen krijg verlangde en het Oostenrijksch goevernement niet geneigd was al weder met Sardinië in oorlog te komen. Er bestond dus geen grond tot vrees voor oorlog. Wel heerscht er eene buitengewone werkzaamheid in de Fransche arsenalen, doch dit is alleen, omdat keizer *Napoleon* verlangt, dat Frankrijk ook op zee sterk zal zijn. Om die reden was Engeland wel genoodzaakt, dit voor zich zelven insgelijks te doen, doch alleen als een maatregel om bij alle eventualiteiten tot eigene verdediging gereed te zijn.

Ten slotte werd medegedeeld, dat de ratifikatie van het handelstraktaat met Frankrijk morgen zal plaats hebben en dat dit stuk aanstaanden Maandag bij het Lagerhuis zal worden ingediend.

Parijs, Vrijdag. De *Pays* zegt, dat het zeker schijnt, dat de aanhechting der Centraal-Italiaansche staten bij Piemont afhankelijk zal worden gesteld van eene beslissing door de bevolking zelve, door middel van algemeene stemming, en dat alle mogendheden het eens zijn omtrent de gepastheid van dien maatregel, omdat daaruit met zekerheid de publieke opinie in Italie aangaande de aanhechting zou blijken.

Volgens de *Patrie* is het onjuist, dat er eene brochure van gelijken oorsprong als die waaraan men het geschrift: *le Pape et le Congres* toeschreef, zou worden uitgegeven.

Alle loopende geruchten, volgens welke de pauselijke nuntius zijne paspoorten gevraagd, alsmede volgens welke de aartsbisschop *Morlot* zijn ontslag als lid van den geheimen raad ingediend zou hebben, zijn ongegrond.

Naar men verneemt zou de paus verklaard hebben de goede verstandhouding met Frankrijk niet te willen afbreken.

Marseille, Vrijdag. Het gerucht dat tot de inlijving van Savoije en Nizza definitief zou besloten zijn, heeft alhier eene levendige sensatie teweeg gebragt bij den handelstand, die zich bij deze gelegenheid nog meer ten gunste van ons goevernement heeft verklaard.

Marseille, Vrijdag. Er zijn berigten uit Rome, dd. 28 Jan. De pauselijke *encyclica* is gister alleen aan de kardinalen rondgedeeld. De terugtrekking der Fransche legermagt is zonder grond. Er is geenerlei maatregel genomen tot eene ontruiming, welke de zegepraal van het liberalisme zou na zich slepen. De paus, de rust der stad niet in de waagschaal willende stellen, blijft te Rome. Er zijn te Rome ponjaarden ingevoerd. De Mazinistische partij werkt zeer. Talrijke Fransche patrouiles doorkruisen des nachts de stad. Generaal *Goyon* heeft maatregelen genomen om volksmanifestatiën te beletten. De Paus heeft een wandelrid gedaan naar de Pincio, en te voet eene stadswijk doorloopen onder den toevloed eener groote menigte. Z. H. heeft werken aan het Forum bevolen, om de ongelukkigen bezig te houden. Er is een plan om woningen te bouwen, bestemd voor de volksklasse.

De handel is dood, vreemdelingen zijn afwezig en veelvuldig zijn de bankroeten. Er worden nieuwe verkiezingen gedaan voor de municipaliteit en den raad. De nieuwe delegaat voor Perugia, geretireerd sinds den opstand naar Foligno, keert terug naar Perugia, en laat den staat van beleg bestaan. Uit Perugia is een adres, met 600 onderteekeningen, aan keizer *Napoleon* gerigt. *Massino Fiano*, de prinsen *Doria* en *Rossigliosi* zijn door invloed bewogen het adres te teekenen.

Londen, heden, Zaturdag.

De *Morn. Post* zegt, dat Engeland en Frankrijk overeengekomen zijn geene interventie in Italië toe te laten. Het verschil van gevoelen tusschen beide mogendheden over de wijze van stemming die tot de aansluitings-verklaring van Midden-Italië zou moeten leiden, is opgeheven; Frankrijk heeft zijn voorstel van een algemeen stemregt opgegeven, zoodat nu de reeds bestaande volksvergaderingen zullen moeten beslissen.

Heden zal de ratifikatie van het handelsverdrag plaats vinden.

Parijs, heden, Zaturdag.

De maarschalk *Randon* heeft den keizer een rapport ingediend, waarin gezegd wordt, dat overeenkomstig 's keizers voornemens aan het Wetg. Ligch. een wetsontwerp zal worden voorgelegd tot vermindering van het kontingent der ligting van 1859 van 140,000 tot 100,000 man.

Gister zijn de beraadslagingen over de spoorweg wetten door de Eerste Kamer begonnen. De heeren *v. Swinderen*, *v. Wessem*, *Hartsen*, *v. Nispen v. P.*, *Bosch v. Dr.* en *Jordens* hebben tegen de regeringsplannen, en de heeren *v. Rhemen*, *Blankenheim* en *Michiels v. K.* er voor gesproken. Hieronder zal men het verslag van de Kamer-zitting medegedeeld vinden, waarvan de lezing wel is aan te bevelen.

Daar er echter niet veel nieuwe argumenten in de zaak der spoorwegen zijn op te geven, verzekert men, dat de Eerste Kamer de beraadslaging over het Spoorwegontwerp kort zal maken. Men beweert zelfs, dat de beslissing reeds *heden* zou kunnen vallen. In ieder geval acht men het zeker, dat de voorstanders en tegenstanders der spoorwegwetten bijna gelijk zullen staan, wat het aantal betreft, en dat de aanneming of verwerping dus van eene enkele stem zal afhangen.

Mogt de Eerste Kamer de ontwerpen aannemen, men zal dan eene laatste poging doen, en daardoor trachten het kwaad te voorkomen, dat door de verwezentlijking dezer ontwerpen over het Vaderland zou komen; men zal adressen aan Z. M. den koning zenden, in het vertrouwen dat Zijner Majesteits beslissing eene zoodanige zal wezen, dat het welzijn des Vaderlands er door bevorderd worde.

— Z. M. heeft aan den heer *E. de Kanter*, hoofdk. bij het depart. van marine, vergund het aannemen en dragen der versierselen van ridder der Leopolds-orde, van Z. M. den Koning der Belgen; — aan den heer *H. H. van der Sande*, op zijn verz., eervol ontslag verleend als lid der te Dordrecht gevestigde komm. voor de vaart op den Rhijn; en benoemd tot lid dier komm. den heer *J. S. J. Vriesendorp*; tot ontv. te Ballum en Nes, op Ameland, den heer *K. R. Steringa*, komm. 1 klasse.

— Door het niet-aannemen van zijne benoeming tot lid van de Tweede Kamer, door den heer mr. *P. A. Sander*, is er voor Dordrecht eene nieuwe verkiezing uitgeschreven tegen Maandag den 13. Febr.

— De regering heeft aan de Tweede Kamer der Staten-gen. aangeboden een wetsontwerp tot verhooging der begrooting wegens den arbeid der gevangenen over 1859 met de som van *f* 9015.

— Uit Brussel schrijft men aan de *Amst. Ct.*:

»Naar men mij verzekert, heeft koning *Leopold*, als oom van koningin *Victoria*, reeds officiële mededeeling ontvangen van de verloving van den prins *van Oranje* met prinses *Alice* van Engeland, en mijn berigtgever voegt er bij, dat de koning, toen hij zijnen brief van gelukwensching afzond, daarin tevens den Nederlandschen prins uitnoodigde, op zijne terugreis van Engeland door Brussel te komen. Tot dusverre heeft het hof van 's Gravenhage, naar het schijnt, voor de tegenwoordigheid van een zijner leden in België een beletsel gezien in de formule, die aan de uitsluiting van het huis Oranje-Nassau herinnert, telkens wanneer een lid der prov.

staten of van een gemeenteraad den ambtseed aflegt. Zoo als ik u reeds meldde, is dit bezwaar thans komen te vervallen door de aanbieding van het ontwerp van wet tot wijziging van bedoelden eed. De Belgische regering heeft dus blijk gegeven van haren wil, om elke reden tot verkoeling tusschen de twee dynastiën weg te nemen, en wij hopen, dat nu het bezoek van den prins *v. Oranje* in onze stad door niets meer wordt tegen gehouden. Ik doe tevens met genoegen u opmerken, dat al de bladen over genoemd ontwerp van wet hunne tevredenheid hebben betuigd; vermoedelijk zal bij de diskussie in de kamers dezelfde eenstemmigheid zich openbaren."

H. K. H. prinses *Alice Mathilde Mary*, hertogin van Saksen en prinses van Saksen-Koburg-Gotha, is het derde kind en de tweede dochter van H. M. *Victoria*, koningin van Groot-Brittanje en Ierland, en geboren 25 April 1843.

Omtrent 's prinsen verblijf te Londen meldt men nog;

De prins *van Oranje* heeft Windsor weder verlaten, waar hem de meest mogelijke eerbewijzingen zijn gegeven. Kolonel *Seymour* is den prins als adjudant toegevoegd. Bij gelegenheid van 's prinsen vertoef op Windsor waren er de oudste adelijke geslachten van Engeland vertegenwoordigd en behalve de prins van *Wallis*, prins *Eduard van Saksen Weimar*, de hertog en hertogin *van Aumale*, enz. als gasten.

De prins dineerde te Londen Woensdag bij lord *John Russell*, in gezelschap van den hertog en de hertogin *van Somerset*, den Nederlandschen gezant, graaf *Minto*, lord en lady *Derby*, den kanselier der schatkist en andere genoodigden. Des avonds bezocht Z. K. H. de soirée bij lady *Palmerston*; behalve de gezanten van Frankrijk en Oostenrijk waren al de leden van het korps diplomatiek op deze soirée tegenwoordig.

— Men verneemt met genoegen, dat het Z. M. den koning behaagd heeft, op voordragt van de mins. van marine en van koloniën, de traktementen der in Oost-Indië dienende officieren van de onderscheidene korpsen der zeemagt te verhoogen, en wel, die der hoofd-offic. met 600 's jaars, en die van de mindere offic. en adelb. en daarmede gelijkgestelde rangen met *f* 300 's jaars.

— Men leest in de *Middelburgsche Ct.* het volgende:

Er zullen eerstdaags groote veranderingen in de wijze van aanneming van manschappen voor de marine plaats hebben, welke een gevoeligen slag zullen toebrengen aan de aanbrengers, alsmede aan diegenen, die de maandbrieven en schuldbekentenissen der pas aangenomen schepelingen met ongehoorde woekerwinst kochten, en voorts ook aan de slaapbazen of volkhouders.

De minister is namelijk van plan de maandbrieven, welke den schepeling verstrekt worden om de schuld te voldoen, door hem gedurende den tijd dien hij aan wal doorbrengt, bij zijn slaapbaas gemaakt, te doen vervallen.

Deze maandbrief, welke naar evenredigheid der kwaliteiten eene meer of minder aanzienlijke som bedraagt en eerst een jaar na de uitgifte door het departement wordt ingewisseld, wordt natuurlijk niet dan met groot verlies voor den schepeling in betaling aangenomen, en gaf aanleiding tot de grootste knoeijerijen.

De schuldbekentenis (bijna hetzelfde als de maandbrief) wenscht de minister te behouden, vooral voor die kwaliteiten waarin men zich zelf moet uitrusten, maar dezelfde waarde te geven als den wissel, namelijk betaalbaar op 30 dagen zigt, waardoor ze op alle soliede kantoren zal worden gediskonteerd, en de schepelingen voor eene geringe korting, de som waarvoor zij de schuldbekentenis hebben geteekend, zullen ontvangen, in plaats van op de *f* 100, *f* 25 of *f* 30 te moeten verliezen, hetgeen thans plaats vindt. Nog zoude de premie met het aanbrenggeld verhoogd worden, voor diegenen, welke zich zelven aanbrengen, waardoor men hen uit de handen der aanbrengers wenscht te houden.

— In de afdeeling »Koophandel" der maatschappij *Felix Meritis* te Amsterdam had eergister avond de aangekondigde bijeenkomst plaats tot bediskussiëring van de vroegere medegedeelde stellingen van dr. *R. W.* baron *van Hoëvell*, betreffende de ontwikkeling van den vrijen arbeid op Java. De bijeenkomst werd buitengewoon talrijk bezocht. Aan de diskussie namen deel, behalve de baron *van Hoëvell*, de HH. *Sandenberg Matthiessen*, *Bake*, *Santhagens*, *'s Jacob* en *Cramerus*. De twee eerste stellingen werden alleen besproken. Op uitnoodiging van het bestuur heeft de heer *van Hoëvell* toegezegd later nog eene bijeenkomst te zullen bijwonen, ten einde de andere stellingen tegen de daarop in te brengen bedenkingen te verdedigen.

— De *Rott. Ct.* bevatte dezer dagen over *standbeelden en monumenten* een lezenswaardig artikel, waarin betoogd wordt het nut, dat standbeelden en monumenten hebben, zonder dat men de oprigting van dergelijke gedenkstukken van vroegeren eeuw moet overdrijven. Daarvoor bestaat onder ons echter geen gevaar.

De *R. C.* zegt o. a.: »Het volk heeft een vorm noodig, waarin het de »vaderlandsche geschiedenis" weêrgegeven ziet; het verpersoonlijkt zijn herinneringen; het moet die herinneringen als ware het met oogen kunnen zien en met handen kunnen tasten. Het standbeeld van *Willem den Zwijger* zegt voor het volk meer dan al de hem gewijde levensbeschrijvingen te zamen.

»Dit een en ander nu wordt door ons te veel uit het oog verloren. Waar zijn de monumenten voor een *Maurits*, een *Frederik Hendrik*, een *Willem III*, een *Oldenbarneveld*, een *Huig de Groot*, voor *Johan* en *Cornelis de Witt*? Waar is .... maar laat ons eindigen; niets van dat alles is te vinden. Wij zijn veel te verstandig, om ons geld in dood metaal of steen te steken. Och dat men begreep, dat metaal en steen ophouden dood te zijn, zoodra zij eene der schoone, krachtige typen uit onze geschiedenis weêrgeven!"

En verder: »Zelfs Beijeren heeft zijne »Ruhmeshalle." Welke beelden daarin te vinden zijn? De beelden van vele beroemde mannen, wier roem echter voor het grootste deel Beijeren's grenzen niet heeft overschreden. Nederland kan een dubbel zoo groote galerij stichten en haar vullen met beelden van mannen, van wier roem de wereld heeft weêrgalmd."

*— Uit Wijk bij Duurstede schrijft men ons van den 3. Febr.: »In de vergadering van den gemeenteraad alhier, had heden de installatie plaats van jhr. mr. *C. C. G. de Pesters*, als burgemeester der gemeente. Welgemeend was de toespraak des heeren *J. A. Muller*, oudsten wethouder, die zeer gepast en ernstig beantwoord werd door den heer *de Pesters*, waarna hij verklaarde het voorzitterschap van den raad te aanvaarden.

*— Uit Amsterdam schrijft men ons, dat op morgen, Zondag, in alle kerken, behoorende onder het bisdom van Haarlem, op last van den heer *de Vree*, eene inzameling van gelden zal worden gedaan, door de geestelijken *in persoon*, en met *open* schalen, ten behoeve van den Paus. — Welligt zal hetzelfde wel door het geheele land plaats hebben.

— Van 't Nieuwe Diep zijn met de prov. Drenthe 97 passagiers naar de Kaap de Goede Hoop vertrokken; daaronder zijn 32 jeugdige emigranten, onder leiding van een schoolmeester.

:— De adv. gen. bij den H. R., heeft gister eene konklusie voorgedragen in de zaak van den gepens. kapit. in Oostenrijksche dienst baron *v. Ziegesar*, wonende nabij Frankfort a/M, tegen zijne echtgenoot, tijdelijk hier te lande verblijf houdende. De konklusie strekte tot vernietiging van het vonnis van het prov. geregtshof van N.-Holland, en tot terugverwijzing der zaak aan hetzelfde hof, op grond dat eene vreemde getrouwde vrouw, die hier te lande tijdelijk verblijf houdt, doch wier man evenmin als zij hier te lande plaats noch verblijf heeft, door den regter van haar werkelijk verblijf kan worden gedagvaard, een gevoelen strijdig met de motieven van het arrest van genoemd provinciaal hof.

— Het kanaal van de Drentsche kanaal-maatschappij, voor zoover de verlenging van de Hoogeveensche vaart betreft, is reeds zoo goed als in orde. Deze verlenging is tot aan de Noord- en Zuid-bargerveenen gevorderd, en men is thans druk bezig, om in de veenen zelven de voorbereidende werkzaamheden tot het graven van turf te bewerkstelligen, alsmede tot het graven van een zijtak van het kanaal naar Nieuw-Amsterdam.

*— Morgen ochtend zal de predikbeurt in de Walekerk worden waargenomen door den heer *Reville*, pred. te Rotterdam, en des namiddags in de Geertekerk door den heer *S. H. Koorders*, pred. te Maarssen. Maandag avond in de Walekerk Bedestond voor de uitbreiding van het Evangelie, en Dingsdag avond in de Remonts. Gereformeerdekerk Bijbellezing.

— Te 's Bosch is sints 1 Jan. het lager onderwijs op de beide bestaande dagscholen kosteloos gesteld; de plaatsel. schoolkommissie had slechts op éene school vrij onderwijs willen zien gegeven. De kosten van het onderwijs zijn nu gevonden uit de verhoogde belasting op het gedisteleerd en den wijn. De burgerij ducht evenwel, dat dit niet op den duur voldoen zal, en dat nieuwe verhooging van belasting er het gevolg van zal moeten zijn.

*— Wij vernemen, dat de heer *J. M. Son*, alhier, door den koning der Belgen, bij oktrooi van den 13 Dec. ll., is gebreveteerd voor eene verbetering, door hem aan de kunstgebitten aangebragt.

*— Wij vernemen, dat er ernstig aan wordt gewerkt, om alhier een à twee opera voorstellingen te krijgen. De beminnaren van het zangspel zouden dan hunne plannen, om naar Amsterdam te gaan, ten einde de Italianen te hooren, nog vooreerst enkele dagen kunnen uitstellen.

— Men klaagt wel eens over slecht bezochte koncerten; een heerlijk voorbeeld in dit opzigt leverde Groningen dezer dagen op. Op een koncert van den baryton *Gugliëlmi* kwamen 9 personen op; de zanger had 20 vrijkaartjes uitgegeven, waarvan er slechts 4 aan de beleefde uitnoodiging voldeden.

— De bouwhoeve van *v. d. Water*, te Stratum bij Eindhoven, is Donderdag morgen afgebrand.

— In het jaar 1840 verschenen in Gr.-Brittanje en Ierland 472, in 1850 slechts 443, thans in het begin van 1860 minstens 1041 dagbladen, namelijk 754 in Engeland, waaronder 34 die dagelijks uitkomen, 25 in Wallis, 138 in Schotland, waaronder 6 dagelijks uitkomende, 129 in Ierland, waaronder 10 dagelijks uitkomende, en 15 op de Kanaal-eilanden.

— Een ingenieur heeft een stelsel uitgevonden om de verschrikkelijke gevolgen voor te komen eener deraillering op den spoorweg. Men verzekert dat de proefneming met den besten uitslag is bekroond geweest. De uitvinding bestaat in het afbreken der voorttrekking door de lokomotief op het oogenblik, dat zij van de sporen loopt, ten einde te vermijden dat de waggons door de machine een eind wegs van de sporen gesleept worden en blootgesteld zijn van eene hoogte neergeworpen of tegen elkander aan stukken geslagen te worden. Dezen uitslag bekomt men door aan de rijtuigen ijzeren staven te hechten, zoo als tegenwoordig, aan de lokomotieven zijn. Op den oogenblik dat het rijtuig van de sporen loopt; maken deze staven de haken der ketens, waarmede de waggons verbonden zijn, los.

WATERHOOGTE.

Arnhem, 3 *Feb*, 3,80 El. + AP. 10,75. Gew. 26 d.

Zitting van de Eerste Kamer der Staten-Generaal.

In de zitting van de Eerste Kamer van gister zijn ingekomen vijf adressen uit Friesland tegen het spoorweg-ontwerp.

Aan de orde van den dag zijn de beraadslagingen over het ontwerp van wet tot *bekrachtiging der koncessien voor de Noorder- en Zuider-spoorwegen.*

De heer *v. Swinderen* kan zich niet aan de zijde der regering scharen. Hij kan dit niet, omdat het hem toeschijnt, dat de banier, door de regering nu gevoerd, niet zoo zuiver en smetteloos is als bij de vorige gelegenheid. Hij meent er in te zien, dat de regering, welligt verlokt door politieke kansrekeningen op hare banier geschreven heeft het oude verderfelijke maar verderfelijke, *verdeel en heersch. Verderfelijk* omdat men, met dergelijke leus, komt van de eene koncessie tot de andere, dat men verder gaat dan men oorspronkelijk heeft gewild, en dat onder die leus de vijanden van gisteren met opregt verzoend worden, de vrienden van heden ontvallen, en men ten slotte alleen en krachteloos blijft staan. Hierom betreurt Spr., dat de tegenwoordige Minister van Binnenlandsche Zaken met meer vastgehouden heeft, om ingang te doen vinden het denkbeeld bij hem opgevat, toen hij het Ministerie van Binnenl. Zaken heeft aanvaard, namelijk door de indiening eener algemeene wet, daardoor zouden vele der tegenwoordige moeijelijkheden zijn voorgekomen of weggenomen. Na dit voorop gezet te hebben, behandelt Spr. de volgende punten: *a.* betreffende de uitvoerbaarheid. Deze wordt door Spr. bestreden, daar zooveel geld niet verwerkt kan worden, in een zoo kort tijdbestek, *b.* de financiële bepalingen. Hierbij treedt Spr. in geen uitvoerige beschouwingen, daar andere leden hierover het woord zullen voeren, alleen merkt hij op, dat de rente-guarantie zich hoogstens tot 20 jaren moest bepalen, daar de financiële toekomst nu gedurende een te lange reeks van jaren verbonden is; eindelijk *c.* de rigting volgens het plan der Regering. Spreker bestrijdt zoowel die van de Zuider- als van de Noorderlijn, en geeft zijne verwondering te kennen, dat de laatste vooral door de Tweede Kamer is aangenomen, terwijl al de voorstemmers, die afkeurden. Spr. wijst op het onevenredige, en zegt, dat wanneer men alles zamenvat hij tot de konklusie komt, dat tegenover kwistige mildheid in het Zuiden, met krenkende karigheid in het Noorden is gehandeld. Spr. wijst bij die verklaring op de wet nopens de evenredigmaking der grondbelasting, en op de staten bij die wet gevoegd. Het blijkt daaruit, dat in de laatste verloopen 25 jaren Friesland ruim 6 millioen te veel en Noordbrabant daarentegen ruim 2 millioen te weinig in de grondbelasting heeft bijgedragen. Met opzet haalt Spr. uit de staten niet de uitersten aan, want stelt men tegenover Noordholland Limburg, dan ziet het er nog veel erger uit.

De heer *van Wessem* ontwikkelde in de eerste plaats de bekende bezwaren, betrekkelijk het niet hooren van den Raad van State op de gewijzigde spoorwegwet. In de tweede plaats worden door den spreker de financiële bezwaren der voordragt ontwikkeld, waarbij hij betoogde, dat men te veel rekende op den voortduur van voorspoed, zoowel hier te lande als in Indië; dat echter de inkomsten verminderden, ondanks het tegenovergestelde beweren van den minister van financiën, en dat, wanneer Indië geene ruime baten opleverde, niets anders zou overschieten dan nieuwe leeningen te sluiten of de Natie nieuwe belastingen op te leggen. In de derde plaats besprak de redenaar het punt der rivierovergangen, wees daarbij op het werk van den heer *Stieltjes*, met ondersteuning van de door dezen geopperde bezwaren. In de vierde plaats betoogde hij, dat terwijl de lijnen aan het buitenland, vooral aan Antwerpen, voordeel zouden opleveren, de gebrekkige gemeenschap met geheele provinciën binnen 's lands niet zou verbeterd worden. Eindelijk in de vijfde plaats betoogde de spreker dat de politieke toestand van Europa niet gedoogde onzen toestand

or zoo langen tijd te verbinden.

De heer *v. Rhemen tot Rhemenhuizen* is tot de overtuiging gekomen, dat door dit ontwerp de hoofdstad nader bij Duitschland, België en Frankrijk zal komen, en dat de andere rigting, welke men er tegenover stelt, Rotterdam grootelijks zal benadeelen, en de hoofdstad alleen iets digter bij 's Hertogenbosch zal brengen. Dit leidt hem dan ook tot de vraag, of wat Amsterdam wil, niet de strekking heeft om Rotterdam te benadeelen. Hij betoogde onderanderen dat, indien al de overgang bij Kulenburg geacht moest worden niet gevaarlijk te zijn, dan toch nog niet was bewezen, dat de overgangen in het plan der regering minder veilig waren; voorts meende hij dat men ten deze op de verklaring der regering moest afgaan, want dat geen ministerie kon verdacht worden van de roekeloosheid, om ter doordrijving van eigen meening duizende menschenlevens te wagen. — In de derde plaats ontwikkelde de spreker de meening, dat de finantiële bezwaren, die men opperde, zeer overdreven waren;

De heer *Hartsen* wil alles vermijden, wat aanleiding tot verdeeldheid tusschen de zonen van het zelfde Nederland zou kunnen geven. De onmisbaarheid van spoorwegen voor Nederland ontkent hij; de wenschelijkheid geeft hij toe. Het ontwerp is echter geen plan, het zijn losse lijnen zonder zamenhang, waarbij men hier kwistig is te werk gegaan, daar belangen veronachtzaamd heeft. De Noorderlijn voldoet aan de behoeften noch van Noordholland, noch van Utrecht, noch van Friesland. De Zuiderlijn kan welligt den handel met België bevoordeelen, maar die handel is zoo groot niet. De konsumtie van België voorziet zich voor het meerendeel te Antwerpen; terwijl overigens onze waterwegen voor het goederen-vervoer, de voorkeur verdienen. En wat betreft het personen-vervoer, zoo is het toch eene daadzaak, dat sedert de gemeenschap met België door den spoorweg, de overgang met stoombooten slechts weinige dagen gestremd is geweest. Van meer gewigt is de verbinding van den linker-rijnoever. Maar Spr. vraagt, wat baten de beste middelen tot afvoer, als wij geene goede middelen tot aanvoer hebben. — Spr. is verder van oordeel, dat de aanleg van spoorwegen voor het binnenlandsch verkeer, zooveel mogelijk moet worden overgelaten aan de partikuliere nijverheid. De noodzakelijkheid dier spoorwegen moet blijken uit het belangrijk vertier. Dat bewijst de aanvraag zonder subsidie voor den weg van Utrecht op Zwolle; maar hoe dan een weg van Nijmegen op Venlo te verdedigen, waarop nog geene diligence-dienst kan bestaan? En zulke onverdedigbare lijnen zal men voor zoo buitengewoon hooge lasten moeten koopen! Hij wijst daarbij op de onzekerheid der Ind. baten, bij de vele uitgaven, die Indië meer en meer eischen zullen, en vraagt, of men niet getrouw moet blijven aan het beginsel, zich langzamerhand onafhankelijk van de koloniale baten te maken, en of de spoorwegen in sommige gedeelten van Java, tot het vervoer van produkten en het snelle overbrengen van troepen, niet meer noodzakelijk zijn dan hier te lande? Hij wijst op het gewigtige en ernstige der beslissing, welke staat genomen te worden. Als dit ontwerp bekrachtigd wordt, dan zal men, hoe onwillens ook, meer van de koloniën moeten vergen of nieuwe leeningen uitschrijven, tenzij men met den minister van financiën den moed hebbe om nieuwe belastingen uit te schrijven.

De heer *van Nispen van Pannerden* ontwikkelt in eene uitgebreide rede de veelvuldige bezwaren die hem nopen zijne stem aan het wetsontwerp te onthouden. Al dadelijk merkt hij op, dat hij wel degelijk van belang oordeelt dat over dit wetsontwerp de raad van state niet is gehoord. Spr. zegt, dat aan deze Kamer een zedelijke dwang wordt opgelegd, evenzeer als dat het thans in behandeling zijnde wets-ontwerp lijnen voordraagt die door geen der koncessionarissen zijn verlangd, en dat het denkbeeld om aan koncessionarissen gedurende 99 jaren het voordeel te laten der exploitatie (behoudens subsidie en rentegarantie gedurende een tijdvak van 50 jaren), om na dien tijd ze te doen overgaan tot den Staat, — deze spoorwegen niets anders doet zijn dan vermomde staats-spoorwegen. Ook hij is de zienswijze toegedaan in de andere Kamer geuit en dezen morgen door den heer *van Swinderen* op den voorgrond gesteld, dat de eenige rationele weg om spoorwegen te verkrijgen, is, het voordragen van eene wet die de hoofdlijnen en de rigtingen vaststelde en waaruit de voorwaarden van uitvoering blijken konden.

Spr. wijst op de verschillende ramingen, en hoe de regering met verschillenden maatstaf heeft begroot; en als de ramingen te laag zijn, wie zal dan de bruggen voltooijen? Er blijkt niet, dat de verpligting er toe aan de koncessionarissen is opgelegd. Hij berekent, dat er in 't geheel 170 millioen voor de spoorwegen zal gevorderd worden, en zulk een offer acht hij te groot, waar er nog zoovele eischen zijn, als de verbetering der waterwegen, de emancipatie, wapening, defensie, kazernering, enz. Er is wel 5 millioen 's jaars door amortisatie gewonnen, maar de staatsuitgaven zijn 8 millioen opgedreven. Alleen onder de gunstigste omstandigheden zou men zulke groote verpligtingen op den staat kunnen leggen, en op die goede tijden is niet altijd te rekenen. Spr. zou staatsspoorwegen dan ook boven deze voordragt verkiezen, omdat die nog goedkooper zouden wezen, dan de bezwarende voorwaarden door de regering op zich genomen. Een minder uitgebreid spoorwegnet acht hij echter bovenal wenschelijk, daar dit kostbare slechts aan weinigen voldoet. Limburg krijgt twee lijnen voor binnenlandsch verkeer, N. Holland niets! De lijn langs den linker IJsseloever is den koncessionarissen buitendien opgedrongen. De regering heeft kleine belangen willen voldoen en groote voorbijgezien. De brug over den Moerdijk noemt Spr. eene nuttelooze brug, en tegen de bruggen te Arnhem en Nijmegen heeft hij ook als Geldersman zwaarwigtige bezwaren. Hij wijst daarbij op de groote bezwaren van zoo vele waterschappen. Hij wenscht dus de verwerping dezer ontwerpen, en voegt er de vrees bij, dat ze toch niet zullen verwezenlijkt worden als de plannen werden aangenomen.

De heer *Bosch van Drakestein* verklaarde zich niet met het ontwerp te kunnen vereenigen. Vooral had hij daartegen finantiële bezwaren, als moetende leiden voor het vervolg tot groote moeijelijkheden, en het opleggen van nieuwe lasten op het volk. Ten tweede had hij bedenking tegen de voorgestelde rigtingen, daar vele provinciën ten koste van anderen benadeeld werden. Ten derde geloofde hij, dat de juistheid van ramingen der kosten te wenschen overliet; vooral was dat het geval met de brug aan de Moerdijk. Verder meende hij, dat geen genoegzame konkurrentie ten deze was toegelaten: en was ten slotte van meening, dat 's lands finantiën hierin te zeer betrokken waren dan dat hij zich niet genoopt zou gevoelen zich daartegen te verklaren.

De heer *Blankenheym* betreurde het, dat dit wetsontwerp zoo veel spanning had doen ontstaan. Hij voor zich had de geopperde bezwaren onpartijdig overwogen en voelde zich aangespoord, om mede te werken om dien staat van beweging te doen ophouden. Hij verdedigde daarop de handelingen der Regering tegen de aanvallen die zij ten deze te verduren had gehad; in het bijzonder met betrekking tot het onvoldoende der toelichtingen door haar verschaft, de mindere juistheid der ramingen, de vermeende weelderigheid in het ontwerp, de rigtingen der onderscheidene lijnen enz., en geloofde niet dat die beschouwingen van invloed konden wezen op de door de leden der Kamer uit te brengen stem. Hij stemde volgaarne toe dat van eene finantiele zijde het plan bezwaren had; maar bij het verlangen naar spoorwegen moest men daarover heenstappen, of anders gedoogen, dat andere volken ons voorbij streefden. Evenmin kon nu in aanmerking komen eene andere zaak, de verbetering van de waterwegen, daar de algemeene wensch naar spoorwegen eerst behoorde voldaan te worden.

De heer *Michiels van Kessenich* schetste in breede trekken de handelingen der tegenstanders van dit ontwerp, en erkende, dat niet alle streken in gelijke mate bevoordeeld waren. Wat de finantiele zijde van het plan betrof, zoo geloofde hij dat in sommige opzigten met meer zuinigheid had kunnen zijn te werk gegaan. Wenschen bleven voor velen onvervuld, dit gaf hij toe, en dit was voornamelijk het geval met N.-Holland en Friesland, en ook met Limburg, door de lijn van Helmond naar Venlo.

Die bedenkingen zouden hem echter niet leiden tot afstemming van het ontwerp, waarvan hij de aanneming in het algemeen belang noodig achtte. Bij afstemming noopte hij, dat de regering, bij de indiening van een nieuw ontwerp, aan zijne bedenkingen eenige aandacht zou verleenen.

De heer *Cost Jordens* verklaarde van de noodzakelijkheid der spoorwegen hier te lande overtuigd te zijn, te meer daar overal rondom ons dergelijke middelen van vervoer bestaan. Zij dienden tot verbetering van het internationaal en binnenlandsch verkeer, en zijn uit een intellektueel en materieel oogpunt aanbevelenswaardig. Nederland was in dit opzigt achterlijk, en nu moet de Staat helpen: maar daarom moest niet elk plan, als het slechts spoorwegen gaf, hoe dan ook ingerigt, goedgekeurd worden. Aan gekoncessioneerde wegen zou hij de voorkeur geven, ofschoon niet geheel gestemd tegen staatsspoorwegen. Het onderhavige plan kwam hem te omvangrijk voor en leidde tot te groote offers voor den Staat. Hij schetste alstoen in het kort den loop, dien de zaak der spoorwegen van den aanvang af genomen had: hoe het plan, aanvankelijk matig ontworpen, door toe te geven, allengs uitgebreid was, en daardoor de geraamde kosten in dezelfde verhouding geklommen waren, afgescheiden van de voor deze aangelegenheid aan te leggen defensiewerken. Die gelden voor de spoorwegen met zoovele buitengewone uitgaven die nog gevorderd zouden worden, moesten alleen door de O.-Indische baten worden gedekt, en zouden die wel steeds zoo goed blijven vloeijen? daarenboven zou hij gaarne met amortisatie zien voortgaan.

Wat de rigtingen der lijnen betrof, zoo betreurde hij dat Friesland in dit opzigt misdeeld was; over Overijssel wilde hij, als voor hem van lokaal belang, niet spreken; de lijn Nijmegen naar Venlo keurde hij af; alsmede die over Rotterdam, welke laatste stad hij genoegzaam met waterwegen voorzien achtte; Noordholland was tot zijn leedwezen geheel voorbijgegaan.

De bedenkingen tegen deze wet waren, naar hij aantoonde, door verwerping van de wet tot spoorversmalling van den Hollandschen spoorweg, in gewigt toegenomen. Mogt dit ontwerp worden verworpen, spr. hield zich overtuigd, dat spoedig een verbeterd plan zou worden ingediend.

Heden ten 11 ure voortzetting.

NAPELS, 23 Januarij.

De minister van policie heeft tot de intendanten de volgende cirkulaire gerigt:

»Hoezeer, dank den vaderlijken voorzorgen der koninklijke regering, de openbare orde in geheel het koningrijk ongeschonden bewaard blijft, tracht toch eene even vermetele als magtelooze partij door middel van heimelijk verspreide geschriften en door driekleurige kokarden, de massa der bevolking te verleiden, die zich meer dan ooit aan onzen welbeminden vorst gehecht toont. Deze verstokte faktie doet wanhopige, niet te regtvaardigen, pogingen, even bespottelijk als goddeloos, en dat wel te meer hoe sneller zij hare goddelooze en ongerijmde verwachtingen ziet verminderen (want zij ziet wel, dat het jammerlijk drama, dat andere landen in rep en roer brengt, ten einde raakt).

»Het is dus noodig geworden een einde te maken aan dat helsch drijven, door de openbare ambtenaren er op te wijzen, hoezeer hun pligt hun gebiedt een bestendig toezigt te houden, en *zonder eenig aarzelen* over te gaan tot de arrestatie van al wie men reden heeft schuldig te achten of zelfs van wie men dit slechts vermoedt.

»Ik houd mij verzekerd, dat gij ten zeerste uwe aandacht op de voorschriften zult vestigen, en ik verwacht, dat *gij mij door daden zult bewijzen*, hoezeer gij van het gewigt dezer bevelen doordrongen zijt."

TURIJN, 31 Januarij.

De regering van Toskanen en die van het Emiliaansche landschap hebben dezer dagen beide, onder borgzegging van Sardinië, eene geldleening aangegaan, de eerste eene drie pCts., leening van vijftig millioen frs. nominaal kapitaal tegen den prijs van 52 ten honderd, en de tweede eene vijf pCts. leening van tien millioen kapitaal tegen den prijs van 80 ten honderd. Het Sardinische goevernement heeft niet alleen voor die leeningen borg gezegd, maar ook bepaald, dat de stortingen, alsmede later de uitbetaling der rente, bij de agenten der Sardinische schatkist zouden kunnen geschieden.

Indien men aan een schrijven uit Florence, voorkomende in den *Nord*, geloof kan slaan, dan zou het konkordaat tusschen Toskane en den Heiligen Stoel weldra ingetrokken worden. Het dekreet daartoe moet reeds door het voorloopig bewind geteekend zijn.

WEENEN, 1 Februarij.

De *Ostd. Post* geeft de volgende schets van de tegenwoordige politieke gesteldheid: »*de Cavour* tegen den Paus en tegen *Napoleon*; *Napoleon* tegen den Paus en tegen *de Cavour*; Engeland voor *de Cavour* en toch niet tegen Frankrijk, voor Sardinie en toch niet met hem; de vrede van Zurich niet verscheurd en niet in zijn geheel gevolgd, en toch niet verloochend; de »natuurlijke grenzen" op den achtergrond van den gezigteinder; een Engelsch handelsverdrag op den voorgrond; de tweespalt met Rome in het midden; alle beginselen door elkander; alle mogendheden naast en toch niet met elkander..... ziedaar de weêrsgesteldheid, welke de politieke barometer ons thans vertoont."

Aan een station van den Gallicischen spoorweg werd dezer dagen eene kist bezorgd, die, daar het adres niet bekend was, bij de aankomst in het magazijn werd gezet. Daar staande ontwikkelde zij echter weldra een aller onaangenaamste lucht, waarop men haar opende en er het lijk van een man in vond. Men liet nu het gelaat photografieren en zond het portret naar Weenen, waar een der policie-kommissarissen het als dat van een zijner vrienden herkende, die, na zich naar Praag begeven te hebben, waar hij eene groote som gelds had te betalen, vermist was. Het is nu gebleken, dat de ongelukkige door een zijner bedienden vermoord is.

— 3 *Febr.* Met. 5 pCt. 70.50; Nat. 78.50; Bank 845.—; Noord-Bahn akt. 193.—; Credit Anst. 191.—; O-Fr. Spoorw.-akt. 266.—; Lomb. Venet. —; Nieuwe 163; W. op Lond. 3 m. 13.35; G. 33.00.

BERLIJN, 2 Februarij.

Uit Bonn wordt medegedeeld, dat gisteren aldaar met groote plegtigheid is ter aarde besteld het stoffelijk overschot van vader *Arndt*, hetwelk naast dat van zijn voormaligen vriend *Niebuhr* is ter ruste gelegd. Al de civiele en militaire autoriteiten, een groot aantal genoodigden en een talrijke stoet belangstellenden en vrienden vergezelden het lijk grafwaarts.

LONDEN, 2 Februarij.

In zijn artikel over de aanhechting van Savoije, zegt de *Daily News* dat, zoo Sardinië zijne stelling als bewaker der Alpen beheld, het noodwendig Savoije moest blijven bezitten. Nu echter noordelijk en midden Italië er zullen worden aangesloten, neemt het eene andere stelling in, en ware de

beste verdedigingslinie in de hooge Alpentoppen gelegen.

Het blad gelooft verder niet, dat er sprake is van de aanhechting van geheel Savoije. Bestond daartoe plan, Europa zou er zich tegen moeten verzetten, omdat Zwitserlands onzijdigheid en onafhankelijkheid van te veel belang zijn, om ze zelfs aan Italië's onafhankelijkheid op te offeren. Een deel van Savoije behoort, volgens verdrag tot het algemeen stelsel der Zwitsersche onzijdigheid, en daar de redenen hiervoor nog in al hare kracht bestaan, moet die schikking behouden blijven.

Voor den afstand van Nizza ziet het blad echter volstrekt geen reden. Integendeel, Frankrijk heeft het niet noodig geacht om zich voor een inval te dekken, daar Antibes reeds daartoe dient; het verlies van Nizza echter door Sardinië zou Frankrijk den toegang tot de zee Alpen openen.

— 3 *Febr.* Gec. $94\frac{3}{8}$; Peru $4\frac{1}{2}$ pCt. --, 3 pCt. 71—; Venez. $2\frac{1}{2}$ pCt. $25\frac{3}{4}$, 1 pCt. —; Port. 3 pCt. —; Sp. 3 pCt. — $1\frac{3}{4}$ pCt. —; Rusl. $4\frac{1}{2}$ pCt. —. 5 pCt. —; Sard. —.

PARIJS, 2 Februarij.

De *Constitutionnel* maakt melding van eene groote manifestatie te Bordeaux, ten gunste van de staathuishoudkundige hervormingen. Den 31 Jan. heeft eene vergadering van 2000 kooplieden plaats gehad, waarin besloten is dat de handel van Bordeaux eenpariglijk den keizer zijn dank zou betuigen voor die hervorming, en eene kommissie zou benoemen, om aan den eenen kant de noodlottige gevolgen van het verbodsstelsel te doen uitkomen, en van de andere zijde de zedelijke, staathuishoudkundige en staatkundige redenen, die de trapsgewijze invoering der vrije handelsbeginselen eischen. Tevens is besloten een dagblad op te rigten tot verdediging dier beginselen.

De heer *Veuillot* zal, naar bepaald verzekerd wordt, in de *Figaro* gaan schrijven.

Naar men verneemt hebben de klerikalen plan, in het Wetgevend Ligchaam de zaak van den Paus ter sprake te brengen. Men berekent, dat ongeveer 80 afgevaardigden, onder voorwendsel van de belangen van het Katholicisme te verdedigen eene soort van oppositie zullen vormen. De regering maakt zich echter hierover volstrekt niet ongerust, overtuigd, dat de leden, die bijna allen onder hare bescherming verkozen zijn, het niet te ver zullen drijven.

De bisschop van *Quimper* heeft aan keizer *Napoleon* een brief geschreven, waarin die prelaat opkomt tegen de hevige en der kerk zelve nadeelige polemiek van de ultramontaansche partij, en den keizer zijne erkentelijkheid betuigt voor diens houding in den tegenwoordigen strijd. Door *Napoleon* is, naar men zegt, een treffend antwoord aan den bisschop gezonden.

De minister van landbouw en koophandel heeft aan de spoorwegmaatschappijen een volledig rapport gevraagd van hunne tarieven. Naar men zegt, bestaat het voornemen, om een gelijkvormig tarief voor vrachtgoederen te doen invoeren, en wel van 3 centimes de 100 kilos per ned. mijl.

— 3 *Febr.* Rente op tijd 3 pCt. 67.85; Fr.-Oost. Spw. 498; Sp. 3 pCt. 43, $1\frac{3}{4}$ pCt. 33.

MARKTBERIGTEN.

AMERSFOORT, 3 Februarij.

Tarwe van *f* 8.50 tot *f* 9.25. Rogge van *f* 6.50 tot *f* 6.85. Boekweit van *f* 6.40 tot *f* 7.00. Aardappelen van *f* 2.30 tot *f* 2.40 het mud. Hoendereijeren van *f* 2.20 tot *f* 2.50 de 100 stuks. Boter van *f* 0.99 tot *f* 1.05 het Ned. pond.

AMSTERDAM, 3 Februarij.

Granen. Tarwe als voren; 133 « oude witb. Poolsche *f* 345; 130 « bonte dito *f* 320; 130 « dito *f* 310. Rogge stil; 123, 126 « Pruiss. *f* 210, *f* 320; 115, 119 « Petersburg *f* 182, *f* 190; op levering in Mei *f* 192; Julij *f* 194, *f* 193. Gerst zonder handel. Haver in een doen; N. Hollandsch Voer *f* $8\frac{1}{4}$, *f* $8\frac{1}{2}$; 95 « Vriessche *f* 3.85. Boekweit zonder handel.

ARNHEM, 3 Februarij.

Oude Weit van *f* 9.80 tot *f* 11.40. Nieuwe Weit van *f* 8.50 tot *f* 10.80. Rogge van *f* 7.20 tot *f* 7.50. Boekweit van *f* 6.20 tot *f* 6.65. Garst van *f* 5.60 tot *f* 6.00. Zware Haver van *f* 4.50 tot *f* 5.00. Ligte Haver van *f* 3.00 tot *f* 3.50. Paardenboonen van *f* 0.00 tot *f* 0.00. Aardappelen van *f* 2.45 tot *f* 3.15. Boter per Ned. pond van *f* 0.95 *f* 1.14.

SCHIEDAM, 3 Februarij.

Granen. Verkocht: Rogge, 143 « Reval *f* 202 cont., *f* 204 6 w., *f* 206 3 m.; 144 « nieuwe Arch. *f* 197 1 m.; 147 « Pernau *f* 215 3 m. Gerst, 129 « Windau *f* 19. 3 m.; 128 « nieuwe Coursche *f* 18. 6 w.

MOUTWIJN, per Ned. Vat zonder fust *f* 13.25.
JENEVER, „ „ „ „ „ - 18.75.
AMST. PROEF, „ „ „ „ „ - 20.—.
Alles zonder de belasting.
SPOELING, per Ketel . . . . - 1.40.

STRAAT-VERLIGHTING.

J.-F.	GAZ-VERLICHTING. Aansteken.	GAZ-VERLICHTING. Blusschen.	OLIE-VERLICHTING. Aansteken.	OLIE-VERLICHTING. Blusschen.
5	10 uur.	5 uur.	10 uur.	5 uur.
6	Geen licht.	„ „	Geen licht.	„ „
7	Volle maan.	„ „	„ „	„ „
8	Geen licht.	„ „	„ „	„ „
9	6 „	8 „	6 „	8 „
10	6 „	9 „	6 „	9 „
11	6 „	11 „	6 „	11 „

WAARNEMINGEN, gedaan op het Koninklijk Nederl. Meteorologisch Observatorium te Utrecht. (*Zonnewarp.*)

Febr.	Uren	Wind-rigt.	Wind-kr. N ä.	Barom. bij 0°.	Ther. F.	Afwijk. d.Temp.	Vochtigh.	Gev. sneeuw.	Opmerkingen.
3	2	nno.	0.5	766.41	34.9	— 4.9	0.89	0.2	Zw. bewolkt.
	10	n.	0 0	68 59	31.6	— 3.4	0.89	0.	Ligtbew.nev.
4		zw.	2.0	67.78	31.6	— 2.7	0.93	0.	Bewolkt.

PRIJZEN DER EFFEKTEN.

AMSTERDAM 3 Februarij 1860

NEDERLAND.					
Werkel. Schuld . . .	$2\frac{1}{2}$	pCt.	64	$64\frac{1}{4}$	$63\frac{3}{4}$
dito dito	3	„	$75\frac{5}{8}$	$75\frac{1}{4}$	
dito dito	4	„	$97\frac{3}{4}$	98	$97\frac{13}{16}$
Oost-Indische Loening	4	„	$9[illegible]$		
Amortisatie-Sindikaat.	$3\frac{1}{2}$	„	$93\frac{1}{4}$		
Handelmaatschappij. .	$4\frac{1}{2}$	„	$124\frac{3}{4}$		
BELGIE.					
Certifik. bij *Rotschild* .	$2\frac{1}{2}$	pCt.	$51\frac{1}{2}$		
SPANJE.					
Obligatien	$1\frac{3}{4}$	pCt.	$32\frac{5}{8}$	$32\frac{3}{4}$	$32\frac{11}{16}$
Obligatien	3	„	$43\frac{1}{2}$		
Binnenl. Schuld . . .	3	„	$41\frac{3}{4}$	$41\frac{15}{16}$	$41\frac{13}{16}$
Amortisable			$10\frac{7}{8}$		
Bewijzen Koepons			$4\frac{7}{16}$	$4\frac{1}{2}$	
PORTUGAL.					
Obligatiën	3	pCt.	$43\frac{3}{8}$	$43\frac{1}{2}$	$43\frac{1}{2}$
dito 1856-59 .	3	„	$41\frac{7}{8}$	42	$41\frac{15}{16}$
RUSLAND					
Oblig. bij *Hope en C°.*	5	„	$104\frac{7}{8}$	$104\frac{5}{8}$	$104\frac{5}{8}$
Obligat. 1828 & 1829.	5	„	$102\frac{3}{8}$		
Certifikat. 1831 & 1833	5	„	$84\frac{7}{8}$	85	
Certifikaten 1840 . . .	4	„	$79\frac{3}{4}$		
Cert. bij *Stieglitz* . . .	4	„	$79\frac{11}{16}$	$79\frac{3}{4}$	
Certifik. 5e Serie . . .	5	„	$89\frac{15}{16}$		
dito 1855 6e Serie . .	5	„	$99\frac{3}{4}$	$99\frac{7}{8}$	$99\frac{13}{16}$
dito Adm. te Londen	3	„	$62\frac{5}{8}$	$62\frac{11}{16}$	
Volgef. Spw.—Aand.			$213\frac{3}{4}$	214	$213\frac{3}{4}$
POLEN.					
Aand. 1835, fl. 500			157		
Obligatiën	4	pCt.	77	$77\frac{1}{8}$	
PRUISSEN.					
Obligatiën	5	„	102		
OOSTENRIJK.					
Oblig. Metaliek	5	pCt.	$47\frac{3}{16}$	$47\frac{1}{4}$	$47\frac{7}{16}$
dito dito	$2\frac{1}{2}$	„	$25\frac{1}{2}$	$25\frac{5}{8}$	$25\frac{9}{16}$
Oblig. Rente Am. . . .	5	„	$68\frac{1}{4}$	$68\frac{13}{16}$	$68\frac{1}{4}$
dito dito Nat. 1854 . .	5	„	$53\frac{1}{2}$	54	
Bankaktiën			724	725	
Aand. 1854.	$3\frac{1}{2}$	„	248	250	
BRAZILIE.					
Geldl. 1824, £ 100 . .	5	pCt.	$99\frac{1}{2}$		
AMERIKA.					
Ecuad. Oblig. 1855 . .	1	„	$12\frac{1}{2}$	$12\frac{1}{4}$	
Venez. Oblig.	3	„	$24\frac{7}{8}$	25	
Grenada, Oblig. . . .	$3\frac{1}{4}$	„	$14\frac{3}{8}$		
Mexiko, Obl.	3	„	20	$20\frac{1}{8}$	
N.-Am. Illin. Obl. C. B.	7	„	$80\frac{1}{8}$	$80\frac{1}{4}$	$80\frac{1}{8}$

Snelpersdruk van L. E. BOSCH EN ZOON.